

Χορτιάτης: Έπειτα από εννιά αιώνες σήμαναν ξανά οι καμπάνες στη Μεταμόρφωση του Σωτήρος

Παραδόθηκε στους πιστούς το βυζαντινό μνημείο που χρονολογείται από τον 12ο αιώνα, μετά από την ολοκλήρωση των εργασιών αναστήλωσης

6/05/2023 - 10:14μμ

Ο ναός της Μεταμόρφωσης βρίσκεται νοτιοδυτικά του ΙΝ Αγίου Γεωργίου και αποτελεί βυζαντινό μνημείο χρονολογούμενο στον 12ο αιώνα (φωτ.: Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας)

Πλήρως αναστηλωμένος και λειτουργικός παραδόθηκε στους πιστούς της Θεσσαλονίκης ο ο **Ιερός Ναός Μεταμορφώσεως του Σωτήρος**, ο οποίος εγκαινιάστηκε σήμερα, Σάββατο στον [Χορτιάτη](#).

Ο ναΐσκος αποκαταστάθηκε πλήρως με ευρωπαϊκούς πόρους (φωτ.: Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας)

Πρόκειται για έναν ναΐσκο ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής σημασίας, με εκπληκτικές βυζαντινές τοιχογραφίες, σε μια περιοχή όπου διατηρούνται λείψανα Παλαιοχριστιανικού ναού, τμήματα Βυζαντινού υδραγωγείου, καθώς και κατάλοιπα της μεγάλης Βυζαντινής μονής του Χορταΐτου.

Ο ναΐσκος διασώζει στο εσωτερικό του αξιόλογο τοιχογραφικό διάκοσμο (φωτ.: Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας)

Τα εγκαίνια του ανακαινισμένου, πλήρως αποκαταστημένου μνημείου, με ευρωπαϊκούς πόρους της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, πραγματοποίησε ο **Μητροπολίτης Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως Βαρνάβας**, παρουσία της υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού [Λίνας Μενδώνη](#), του Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας [Απόστολου Τζιτζικώστα](#), και του δημάρχου Πυλαίας - Χορτιάτη [Ιγνάτιου Καϊτεζίδη](#).

Εξωτερική άποψη του ναού από τη βόρεια πλευρά πριν από την αναστήλωση (φωτ.: Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων)

Τα στοιχεία του μνημείου

Από τυπολογικής πλευράς, το μνημείο είναι μοναδικό στον Μακεδονικό χώρο. Ανήκει στους λεγόμενους νησιωτικούς οκταγωνικούς ναούς, ακολουθώντας τον τύπο του καθολικού της Νέας Μονής Χίου, και διασώζει στο εσωτερικό του αξιόλογο τοιχογραφικό διάκοσμο.

Το μνημείο ακολουθεί τον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό απλού οκταγωνικού τρουλαίου ναού. Είναι μονόχωρος και καλυπτόταν με τρούλο, στηριζόμενο σε τέσσερα τόξα και τέσσερα ημιχώνια (φωτ.: Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας)

Ο ναός της Μεταμόρφωσης βρίσκεται νοτιοδυτικά του ΙΝ Αγίου Γεωργίου και αποτελεί βυζαντινό μνημείο χρονολογούμενο στον 12ο αιώνα.

Ακολουθεί τον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό απλού οκταγωνικού τρουλαίου ναού. Είναι μονόχωρος και καλυπτόταν με τρούλο, στηριζόμενο σε τέσσερα τόξα και τέσσερα ημιχώνια. **Όταν ο τρούλος κατέρρευσε, αντικαταστάθηκε από μια χαμηλή ασπίδα.** Παρόμοια τύχη είχε και ο νάρθηκας, η είσοδος του οποίου προς τον κυρίως ναό χτίστηκε, με αποτέλεσμα να μείνει μόνο η είσοδος της βόρειας πλευράς.

Η κόγχη του ιερού με την Αγία Τράπεζα, πριν από την αναστήλωση (φωτ.: Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων)

Το ιερό διαθέτει υπερυψωμένο δάπεδο και διαιρείται σε τρία μέρη: το Ιερό Βήμα που καλύπτεται με ημικυλινδρική καμάρα, την Πρόθεση και το Διακονικό που καλύπτονται με σταυροθόλια.

Οι τρεις χώροι επικοινωνούν με τοξωτά ανοίγματα. Εξωτερικά, προεξέχει μόνο η πεντάπλευρη ασίδα του Ιερού Βήματος, που διαθέτει τρίλοβο παράθυρο. Η τοικοδομία συνδυάζει το πλινθοπερίκλειστο σύστημα δομής με την τεχνική της κρυμμένης πλίνθου.

Το Ιερό, κόγχη της Πρόθεσης, πριν από την αναστήλωση (φωτ.: Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων)

Στο εσωτερικό του διατηρούνται σπαράγματα του αρχικού τοιχογραφικού διακόσμου, τα οποία είναι καλυμμένα κατά μεγάλο μέρος με επάλληλα ασβεστώματα. Η εικονογράφηση αναπτύσσεται σε τρεις ζώνες.

Επικρατούν οι ολόσωμες ή σπηθαίες μορφές ιεραρχών και αγίων, ενώ σώζονται δυο σκηνές, το Γενέσιο και τα Εισόδια της Θεοτόκου στα τύμπανα του βόρειου και νότιου τοίχου.

Χρονολογούνται στο β΄ μισό του 12ου αιώνα. Η κόγχη της Πρόθεσης είναι διακοσμημένη με τη σκηνή της Άκρας Ταπείνωσης, η οποία χρονολογείται τον 18ο αιώνα.